

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 12 Fylke: Aust-Agder
 Tilleggsspørsmål nr. Herad: Tvede
 Emne: Gamal engkultur Bygdelag: Indremestad
 Oppskr. av: Harald Thomsen Gard: Lindvicit
 (adresse): Stormborgsund G.nr. 3 Br.nr. 386
 A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Egen røynsle
 B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):
 Gaardbruger 72 år

SVAR

1. Man brukte ordet eng og udslåt, men ogsaa skrabestakte. Det blev ogsaa brugt egre og igjenlag. Egre var helst et stykke godt opdyrket mark. Det første aar med hoi efter at det hadde været nager kaldes for igjenlag. Det var tilkom godt med vålhoi. Det var ogsaa småhoi og slæt skrabehoi. I ndmarka kaldes det for skrabehoi. Skutorv har ikke vært i brug her i bygda.
2. Det blev altid røddet både i inmarka og ndmarka om vaaren. De hauerne som blev røddet sammen kaldes for røddesgods eller rødde hauer, arbeidet kaldes for at rødde. Det var meget ibrug at brenne avfallet, oska blev graft ndover for at gjødde. Det blev ogsaa røddet bort sten og andre ting som var iveien for skotta.
3. Maesegrod eng blev tiest pløid op, men ogsaa harvet, det blev da saad i hoi fra loa. Kløver og thornbit hadde man ikke da.
4. Vansyg eng har det vært grøfta meget av. Vanning av eng har ikke vært brugt her.
5. Den dykke unga gjøddelet man med vintergjøddele ndslakten blev ikke gjøddelet, gjøddele av eng var svært gammel, Det blev brugt ku-gjøddele og sauegjøddele hvor mange lastkjenner.

Jeg ikke til det var vel som det falt sig

6. Det kjenner jeg ikke til.

7. Kjenner ikke til at husene blev sat med hensyn til sadetrakken fra husene. Det blev gravet smaa grøfter for at lede gjødselevannet ud over marka

8. Enga blev gjødset noe om vaaren og noe om høsten, Man brugte de samme redskaps, baade til aager og eng. Det blev til sine tider brugt en almindelig jasse stor bjukk med mange greiner paa, som blev slæbt med hesten udover enga naar den var gjødset, gjødsla blev ogsaa smultra med en let haav, Det er nok c. a. 50 aar siden man slutta med de gamle redskapsene.

9. Det var ibrug for 60-70 aar siden at slæppe alt kreatur ud paa beide baade vaar og høst, om høsten gik de ude til venteren begynde, de gik lunge paa jorene om vaaren ogsaa, de brode vaarbendinga gjorde firkore høibun. Den største aarsagen til den idelige beidings var nok at det altid blev forliden for i vaarkreppa, Det blev beitet over alt paa gaarden.

10. Det beites jo endnu men paa en anden maade, nu blir loa (efterstaatten) beitet av men aldrig snangnaga som for for det regnes for skade. Det er vel 30-40 aar siden man sluttet med denne snangnaga paa jorden

11. Gjødsla blev jamna udover med greip eller grev.

12. Her var det brugt kvikhus paa alle gaardene der blev kreaturet sat in om kvelden, Kvikhus var bygget der kreaturet drik paa beide om sommeren Den dykke marka i udjorene blev gjødsla med gjødset fra kvikhuset, Gjødsla blev spred udover

om raaren

13. Jeg tror at alt kreatur var sat ind om natta saa sandt de kom hjem om kvelden. Her ikke hørt om indhegning for nattebrug.

14. 15. 16. 17. Det var for min tid at det var Bjørn, Skrub og gaupe her i traktene.

18. Man havde sauefjøs uden gulv men ikke paa hjul.

19. Ivi er det almindelige namnet paa kvitue eller sommerfjøs. Stoa har me en del av der samle hjurvigene kreturet til medagskuld det var helst et sted ved et vand eller en plas som var greit et stange for kreturet saa jurengens kunde faa lit frihed. Her er ogsaa ager eller aager som kalles Rodtro eller Nabelro

20. Det eksisterer ikke saeter eller stailer her i sognet

21. Det blev ogsaa gjødslet med oske den blev saad udover med kanna. Det blev ogsaa brugt en del Flossetang til gjødsel, men den blev brugt paa aager og pløid med. Tangen blev tagt af paa lavvannet og blev lagt i hang helst vinstuen over saa den traadna da var den best.

Det var ogsaa i brug at komme natmoblet i en tonne og samle i den, den blev saa kjørt ud paa joret og saa blev indholdet skvetta udover. Et arbejde som nok ingen medvakte vedkommende.

No 5 Vandbaring

Det er ingen her i bygda som har
hört eller set saar vandbaring

No 12

Det er heller ingen som har hört eller
set om at brenne fiskeben eller affel
af fisk istedet for ved.

Vi heller Humör, Torv har vært brugt
fra uminnelige tider derom vidner
alle de gamle forvegravene i de
forskillede myrer.